

Sammanfattning av den kvalitativa studien om nya teman för eurosedlar

Den här rapporten återger inte Europeiska centralbankens (ECB) synpunkter. De åsikter som framförs här är författarnas egna och delas inte nödvändigtvis av ECB.

Sammanfattning

Eurosystemet har ett särskilt ansvar för att upprätthålla allmänhetens förtroende för eurosedlar, säkerställa en säker och smidig användning av dessa sedlar samt att effektivisera kontantanvändningen ytterligare. Sedlar är ytterst avancerade produkter och det tar flera år att utveckla och producera dem. Som del av den fortlöpande utvecklingen av framtida eurosedlar har ett förfaringssätt inletts för att överväga nya teman och ny design. Detta omfattar två huvudsakliga steg: för det första att utveckla ett nytt tema¹ (med tillhörande motiv²), för det andra att ta fram ny utformning som bygger på det nya temat. Som stöd för det första steget gav Europeiska centralbanken (ECB) Ipsos i uppdrag att genomföra en kvalitativ undersökning för att ge information som kan utgöra en del av underlaget när det nya temat ska fastställas.

Undersökningen hade följande två syften: 1) att förstå hur allmänheten vill att framtida eurosedlar ska se ut, där det önskade resultatet är en lista över föredragna teman och tillhörande motiv, och 2) att förstå hur allmänheten ser de gemensamma designelementen i den nuvarande andra Europaserien³ samt också tänkbara nya gemensamma designelement, även här med syftet att fastställa en lista över vilka gemensamma designelement som föredras.

Studien genomfördes mellan december 2021 och mars 2022 med hjälp av onlinefokusgrupper i samtliga 19 euroländer samt i Kroatien och Bulgarien. I varje land upprättades fyra fokusgrupper, dvs. sammanlagt 84 fokusgrupper (eller 422 deltagare). Grupperna delades upp efter ålder (16–25, 26–40, 41–60, 61+) och utformades så att de var i stort sett representativa för respektive lands befolkning. I samband med detta användes andra viktiga sociodemografiska variabler och attitydvariabler (bland annat kön, utbildning, födelseland, inställning till EU samt användningsfrekvens för sedlar). Huvudspråken i respektive deltagarland användes för att kommunicera inom grupperna.

Syftet med en kvalitativ undersökning är att identifiera och utforska olika synsätt och frågeställningar som rör ämnet i fråga. De synsätt och frågeställningar som tas upp av deltagarna antas återspegla befolkningen i stort eller i bredare befolkningslager. Man kan dock inte mäta i vilken omfattning detta gäller för mer omfattande befolkningsgrupper eller för specifika undergrupper. **Värdet med en kvalitativ undersökning ligger snarare i att identifiera spektret av relevanta synsätt, erfarenheter och överväganden som ligger bakom dessa.** Detta innebär att **de här rapporterade resultaten inte bör behandlas som statistiskt representativa för de berörda befolkningsgruppernas synsätt och preferenser.** I rapporten framkommer visserligen att det finns tydliga skillnader i synsätt och preferenser baserat på t.ex. åldersgrupp och geografiska faktorer, men även här gäller att dessa skillnader enbart bör ses som vägledande. Detta kan med andra ord ge en fingervisning om att vissa synsätt och preferenser är vanligare bland vissa åldersgrupper, länder eller samhällsgrupper.

Huvudresultat – en översikt

Uppfattningar om vad det innebär att vara europé

För att ge lite bakgrund inför synpunkterna om teman för framtida eurosedlar började varje fokusgrupp med att diskutera vad det egentligen innebär att vara europé. I de olika grupperna identifierades spontant följande fyra huvudkategorier av associationer:

- **Möjlighet för personer att resa och/eller röra sig fritt inom Europa.**
- **Euron eller en gemensam valuta inom Europa.**
- **Liberala värderingar som frihet, solidaritet och jämlikhet.**

¹ Tema: det återkommande, underliggande centrala ämnesområde eller begrepp som ger en genomgående linje i utformningen av en serie sedlar.

² Motiv: bilder som utvecklar eller representerar temat och som kan anta olika form för respektive valör.

³ Gemensamma designelement: bilder eller symboler som inte har någon koppling till temat, men som finns med av praktiska skäl samt för att illustrera vad europeisk identitet innebär.

- **Kulturella aspekter som mångfalden av språk och kulturer inom Europa samt Europas gemensamma historia.**

I varje enskilt fall sågs *uropeisk* företrädesvis utifrån personliga värderingar och allmänna kulturella erfarenheter och intressen snarare än genom referenser till tanken på europeiska institutioner och EU-lagstiftning. **Att vara europé förknippades både med känslor och uppfattningar om enighet, delade värderingar och en gemensam historia (alltså sådant som förenar européerna) och med en uppskattning av de många olika kulturer och språk som Europa står för (alltså sådant som skiljer européerna åt).**

Minnesbilder och uppfattningar vad gäller eurosedlar i den nuvarande (Europa)serien

Minnesbilderna av den nuvarande serien eurosedlar (inklusive temat) var i allmänhet begränsade. Detta gällde framför allt yngre personer och deltagare som föredrog kortbaserade eller digitala betalningsmetoder.

När de påmindes om att temat för den nuvarande serien var "Epoker och stilar i Europa" **var deltagarnas reaktioner blandade: alltifrån mycket positiva till neutrala och ganska negativa.** De som var positiva såg temat (och tillhörande motiv) som estetiskt tilltalande och lämpliga för eurosedlar eftersom det var en påminnelse om en viktig aspekt av Europas kulturella historia som var relevant för samtliga medlemsstater. De nämnde också spontant temats "neutralitet". Vad gäller mer negativa synpunkter fanns det också deltagare som tyckte att detta historiska fokus var "gammaldags" eller "mossigt" eller som upplevde att den neutrala utformningen var "tam" eller "trist". Andra ansåg att temat och motiven inte var "ändamålsenliga" eller specifikt europeiska.

Deltagarna kände sällan att de identifierade sig med de nuvarande sedlarna eller hade någon känslomässig bindning till dem. Som en spegling av detta föreföll de generellt sett vara positiva till tanken på sedeländringar och såg detta som en möjlighet att skapa mer tilltalande sedlar med större särprägel.

Allmänna överväganden om möjliga teman och motiv för framtida eurosedlar

När deltagarna uppmanades att fundera på tänkbara nya teman för framtida eurosedlar och utvärdera dem i förhållande till varandra tog de ofta spontant upp olika kriterier som de ansåg vara viktiga. De nämnde framför allt att **eventuella framtida teman bör vara relevanta och väcka gensvar i hela Europa, att de bör visa på medlemsstaternas enighet och mångfald, vara lätta att känna igen och ha en iögonfallande utformning.** Det ansågs även viktigt att temat var allmänt accepterat och enkelt kunde avbildas på sedlar. Mer känslomässiga argument, t.ex. i vilken omfattning ett visst tema kunde väcka stolthet bland invånarna, nämndes inte riktigt lika ofta spontant.

Vad gäller att hitta motiv som representerar olika teman ansåg deltagarna generellt sett att motiven bör vara lätta att känna igen och relatera till samt att potentiellt kontroversiella, splittrande eller anstötliga motiv bör undvikas, t.ex. motiv som återspeglar kulturella stereotyper eller som på något sätt är religiösa, politiska eller ideologiska. Utöver dessa överväganden tilltalades deltagarna tydligt av tanken på symboliska motiv, särskilt vad gäller EU:s enighet eller värderingar. Samtidigt upplevde de ibland att det var svårt att identifiera motiv som de bedömde uppfyllde dessa kriterier eller som skulle vara både välkända och allmänt accepterade. Som beskrivs mer ingående nedan ledde det ibland till att de blev mindre entusiastiska inför vissa teman efterhand som diskussionerna fortsatte.

Deltagarna sade ofta att de skulle känna sig **glada eller till och med stolta om ett motiv från det egna hemlandet fick vara med på eurosedlarna** för att representera ett bredare, generellt tema. Detta ledde ofta till en diskussion om att antalet eurosedelvalörer var begränsat och att det

inte fanns tillräckligt med "utrymme" för att låta de olika medlemsstaterna representeras på det viset. Därför kunde man behöva använda ett annat tillvägagångssätt, t.ex. välja ut **motiv som var regionalt baserade eller på annat sätt överskred eller gick utöver nationsgränserna**. Alla deltagare var dock inte lika beredda att kompromissa om tanken på nationella motiv. Detta gällde framför allt Bulgarien och Portugal, där intresset för dessa motiv till viss del var kopplat till ett upplevt behov av att känna sig mer jämbördig med och värdesatt av de andra EU-länderna. Här sågs utformningen av de framtida eurosedlarna som en möjlighet att i högre grad visa lika mycket uppskattning för de olika medlemsstaterna.

Föredragna teman och motiv för framtida eurosedlar

Deltagarna föreslog en rad olika nya teman och tillhörande motiv: alltifrån teman som av tradition kopplats till sedlar och mynt – såsom porträtt av framstående personer och element från natur, monument, historiska evenemang, forskning och transportmedel – till mer samtida teman som rymden, modern konst, populär mat och dryck och idrottsturneringar. Något annat som nämndes en hel del var mer abstrakta eller konceptuella teman såsom värderingar (t.ex. frihet, jämlikhet och demokrati), mångfald, kultur och hållbarhet.

Vissa förslag till nya teman var unika för en eller två fokusgrupper eller personer, men **det stora flertalet var återkommande** eller låg mycket nära andra inkomna förslag. Dessutom **var de fyra åldersgrupperna och de olika länderna slående lika när det gäller hur ofta olika teman nämndes**.

Utifrån de teman som identifierats och diskuterats inom respektive fokusgrupp uppmanades deltagarna att välja vilka teman de föredrog, vilket de gjorde relativt enkelt. På nationell nivå ledde denna process till att den ursprungliga listan med föreslagna teman reducerades, eftersom vissa teman helt avfärdades eller bedömdes överlappa andra teman. Teman som historia och forskning ansågs t.ex. ibland överlappa porträtten (eller vice versa) och gick därför inte vidare som separat förslag. Följande var de teman som föredrogs i första hand (baserat på en genomgång där varje fokusgrupp angav sin uttryckliga preferens):

- **Natur.**
- **Monument och landmärken.**
- **Porträtt.**
- **Europeiska värderingar.**
- **Forskning och framsteg.**
- **Konst.**

Synpunkterna på de teman som föredrogs utvecklades dock en del under diskussionerna. Teman som upplevdes som neutrala – framför allt natur och europeiska värderingar – ökade i popularitet, medan stödet minskade något för teman som hade väckt större diskussion. Det gällde framför allt monument och landmärken samt, i mindre omfattning, porträtt (av nedan angivna skäl).

Natur

Naturrelaterade teman var det absolut vanligaste förslaget från fokusgrupperna. Natur beskrevs upprepade gånger som ett **"neutralt", "säkert" eller "lätt" ämne som knappast skulle vara kontroversiellt**. En vanlig kommentar var att det var **"gränsöverskridande" eller "universellt"** och därmed något som alla européer enkelt kunde identifiera sig med. Här upplevde vissa deltagare att detta ämne även hade en särskild symbolisk betydelse, med EU som gemensamt territorium där invånare i samtliga medlemsstater kunde känna samhörighet. Ett annat skäl till att naturteman var så populära var att deltagarna upplevde att de kunde ge framtida sedlar ett estetiskt värde och en allmän "god stämning". I flera länder föreslog man också att naturtemat skulle utgöra en möjlighet att ge framtida sedlar ett miljöfokus. De föreslagna naturmotiven kunde delas in i fyra huvudkategorier: 1) landskap (särskilt berg), 2) vattenområden och vattendrag, 3) blommor, växter och träd samt 4) djur och fåglar.

Monument och landmärken

Många ansåg att **historiska monument och landmärken utgjorde en central och direkt igenkännbar del av Europas kulturella identitet** och sålunda var teman som alla lätt kan känna igen och relatera till. Ett annat återkommande förslag var att sådana monument och landmärken var symboler inte bara för Europas utveckling, utan även för dess motståndskraft och värderingar – aspekter som ansågs förena européerna ytterligare. Samtidigt angav ett mindre antal fokusgrupper spontant att det kunde vara förenat med utmaningar att välja motiv för sådana teman. För det första konstaterades att monument och landmärken ibland förknippades med tidigare konflikter eller tragedier och därför kunde väcka negativa associationer hos vissa grupper av invånare eller till och med vara kränkande. För det andra bedömdes det kunna bli svårt att välja monument eller landmärken som skulle kunna representera samtliga euroländer på ett ändamålsenligt sätt. Vanliga motivförslag till temat monument och landmärken var dock särskilda historiska byggnader, slott och landmärken, religiösa byggnader, broar, museer och gallerier samt EU-institutionernas byggnader i Bryssel och Strasbourg.

Porträtt

Porträtt var ett **populärt tema i sig och även som motiv i samband med flera andra teman**, framför allt forskning och framsteg, konst, historia och sport. Deltagarna var ofta positiva till sedlar med **framstående personer som har spelat en avgörande roll för att bygga upp eller forma dagens Europa** och som därmed har bidragit till att utveckla eller inspirera till den europeiska identiteten. Förslagen till porträttmotiv kan delas in i fem huvudkategorier: 1) musiker och kompositörer, 2) historiska personer, inbegripet Europas grundare, 3) forskare, 4) filosofer och författare och 5) konstnärer. De flesta av dessa kategorier visade sig vara relativt okontroversiella, dock ej historiska personer. Här fanns en medvetenhet om **att vissa ledare eller framför allt politiska personer kunde väcka olika associationer för olika grupper av invånare och därmed kanske inte skulle bli allmänt accepterade som motiv**. När denna synpunkt väl hade framförts vann den ofta gehör inom de relevanta fokusgrupperna, vilket ofta ledde till samförstånd om att sådana personer helst borde undvikas. I stället borde man hellre välja personer som var mer allmänt hyllade eller respekterade, t.ex. stora konstnärer eller författare.

Europeiska värderingar

Deltagare som var positiva till teman inom denna kategori hävdade ofta att **Europa var praktiskt taget synonymt med värderingar som enighet, fred, demokrati, mänskliga rättigheter, frihet, jämlikhet och respekt för mångfald och inkludering**. De menade även att dessa värderingar överskred landsgränser och sociala hierarkier och förenade eller "band samman" européerna så att de fick en gemensam identitet. Vissa deltagare ville också gärna framhålla att sådana värderingar hade en mer direkt roll i invånarnas vardag än andra populära teman som monument och framträdande personer, eftersom de faktiskt definierade hur de levde sina liv. Det fanns en tydlig uppfattning om att de värderingar som var uppe till diskussion hade blivit mer påtagliga för deltagarna i och med den ryska invasionen av Ukraina, som trappades upp (och sedan genomfördes) under tiden som fältarbetet pågick och som sågs som ett hot mot demokrati och frihet. Det var betydligt fler fokusgrupper som övervägde att välja värderingar än de som faktiskt gjorde det, för att ofta i slutändan komma fram till att dessa teman var alltför abstrakta för att avbildas på sedlar.

Deltagarna tyckte ofta att det var svårt att omvandla värderingar till konkreta motiv, men kom ändå fram till tre huvudgrupper av motiv: 1) en vit duva som symbol för fred och frihet, 2) människor som höll varandra i handen eller förenades i en kram som symbol för solidaritet, demokrati, enighet och samhörighet och 3) händer (t.ex. en ring av händer, utsträckta händer eller en handskakning), som symbol för samarbete, solidaritet, gemenskap och jämlikhet. Andra motiv som kom upp i fråga om värderingar var t.ex. Fru Justitia och rättvisans vågskålar (som symbol för mänskliga rättigheter, jämlikhet och respekt), fredssymbolen, öppna gränser och inga hinder (som motiv för frihet) och motiv för samhörighet och inkludering, t.ex. människor tillsammans, Europas geografiska karta och de europeiska flaggorna som visades tillsammans.

Forskning och framsteg

Deltagare som förespråkade detta tema framhöll **att Europa under historiens gång har stått för ett stort antal uppfinningar, upptäckter och tekniska framsteg** vilka nått global räckvidd och påverkan. De menade också att om sådana sedelteman infördes skulle det kunna ha en viktig utbildningsfunktion genom att öka invånarnas medvetenhet om Europas landvinningar och uppmuntra dem att lära sig mer. För detta tema omfattade de vanligaste motivförslagen följande kategorier: europeiska uppfinningar och upptäckter, särskilt transport- och energirelaterad teknik, rymdteknik och astronomi, medicinska upptäckter och medicinteknik, upptäckter inom fysik, industri- eller arbetsrelaterad utrustning och teknik och slutligen kommunikationsteknik. Ett vanligt förslag var också att motiven skulle kunna omfatta särskilda vetenskapsmän, uppfinnare eller upptäcktsresande. Liksom med porträttemat kom ett mindre antal deltagare dock att ifrågasätta om vissa vetenskapsmän eller uppfinnare borde vara med, med tanke på att vissa kunde orsaka splittring eller att synen på vilken betydelse som de (eller deras uppfinningar eller upptäckter) hade haft kunde komma att utvecklas med tiden eller variera från land till land.

Konst

I södra och västra Europa var det vanligare att konstteman förekom bland slutförslagen än på andra håll. Förespråkare för dessa teman beskrev **konst som en av Europas bäst kända och mest unika tillgångar**. Liksom vad gäller naturtemat och temat monument och landmärken fanns det en tanke om att konst på sedlar skulle kunna väcka invånarnas intresse och nyfikenhet och få dem att vilja upptäcka var stora konstverk skapas eller visas. Det fanns även en mer praktisk aspekt, nämligen synpunkten att konsttemat nästan per definition skulle ge en mycket estetiskt tilltalande sedeldesign. Följande olika typer av konstmotiv föreslogs: betydande konstverk, målare och skulptörer, konsthistoria och olika epoker, dans och dansare, byggnader och arkitektur samt musikinstrument och musikgenrer. Deltagarna närmade sig ofta diskussionen om konstmotiv genom att se dem i ett inkluderande perspektiv och fokusera på hur motiven representerade och kombinerade olika teman eller länder. Exempel som nämndes var konstnärer som Leonardo da Vinci, som symboliserade såväl konst som forskning och uppfinningar, antikens statyer som representerade konst, historia och civilisationens värderingar, landskapsmålningar som kombinerade konst och natur samt konstmotiv som representerade olika länder.

Andra relativt populära teman

Andra förslag på teman som var relativt populära i fokusgrupperna, men som inte förekom lika ofta som tidigare nämnda teman, var historia eller historiska händelser, sedvänjor och traditioner, mat, dryck och kokkonst, kultur, miljö och hållbarhet, kartor och geografi, sport och idrott, språk, medlemsstaternas flaggor samt transport och resor. Teman som föredrogs förhållandevis sällan (dvs. i bara en eller två fokusgrupper) var utbildning, religion, familj, offentliga tjänster och samhällsservice samt budskap/text.

Gemensamma designelement⁴

Liksom vad gäller de nuvarande eurosedlarnas tema och motiv var medvetenheten om gemensamma designelement överlag ganska låg. Deltagarna uppgav ofta att de aldrig hade lagt märke till eller direkt noterat dessa element. Efter uppmaning konstaterade de ofta att det var alltför många gemensamma designelement, vilket bidrog till att göra sedlarna gyttriga och "överlastade" som helhet. Denna ståndpunkt stärktes av uppfattningen att det fanns ett överflöd av information framför allt vad gäller Europaflaggan och ringen av stjärnor.

Det råde brett samförstånd om att följande gemensamma designelement var viktigast:

- **Ring av stjärnor.**
- **Europaflaggan.**
- **Europakartan.**

⁴ Gemensamma designelement: bilder eller symboler som inte har någon koppling till temat, men som finns med av praktiska skäl samt för att åskådliggöra europeisk identitet.

- **Valutasymbolen €.**
- **Valutanamnet "euro" skrivet med tre olika alfabeten.**

Detta motiverades med att dessa detaljer var lätta att känna igen och relatera till samt användbara. **De detaljer som ansågs minst viktiga var porträttet av prinsessan Europa, ECB-ordförandens namnteckning samt i mindre grad andra detaljer, som t.ex. copyright-symbolen eller förkortningen ECB på alla språk.** Porträttet av prinsessan Europa var inte särskilt känt av deltagarna och inte heller något som förknippades med begreppen Europa eller europeisk identitet. ECB-ordförandens namnteckning och andra administrativa detaljer beskrevs som svåra att se och förstå och ansågs inte vara särskilt funktionella.

Efter uppmaning kom deltagarna med några förslag till **nya gemensamma designelement**, bland annat att lägga in (delar av) Europakonventionen om mänskliga rättigheter eller Europahymnen, en bild av Europaparlamentet eller flaggorna för alla EU-medlemsstater. Det föreslogs även att sedlarnas nuvarande Europakarta kunde begränsas till euroländerna och att antalet ECB-förkortningar kunde reduceras.

Andra förslag i fråga om framtida eurosedlar

Deltagarna tillfrågades om det var något annat som de tyckte borde vara en viktig faktor för den framtida utformningen av eurosedlar. De framhöll gärna att sedlarna bör vara **enkla och inte överlastade** samt att de bör vara **färgglada, livfulla och iögonfallande**. Vissa framhöll också vikten av att använda kontrasterande färger för att markera olika eurovalörer, så att det var enkelt att skilja dem åt. I några få fokusgrupper tyckte deltagarna att det var viktigt att behålla nuvarande kontrasterande färger eftersom människor nu hade vant sig vid dem. Ett annat förslag var att sedlarna skulle ha detaljer som gör de olika valörerna enklare att känna igen och lätta att hålla isär för människor med synnedsättningar. Det skulle t.ex. kunna röra sig om Braille-element eller olika slags oregelbundna kanter.

Utöver dessa förslag talades det om att eurosedlarna borde vara mindre och ha samma storlek, så att de enklare fick plats i en plånbok. Vissa deltagare tyckte att sedlarna borde göras av ett plastbaserat material så att de kunde hålla längre. Andra framhöll däremot hur viktigt det var att hållbara material användes.

I flera länder ville deltagarna se ett fortsatt offentligt engagemang i besluten om hur de framtida eurosedlarna utformas för att öka sannolikheten för att den slutliga utformningen blir brett accepterad.

Slutsatser

På det mest grundläggande planet **visade undersökningen vilka utmaningar man kan räkna med när det gäller att hitta en utformning som är brett accepterad i samtliga medlemsstater och mellan olika grupper av invånare**. Ett exempel på en sådan utmaning handlar om de olika (och i viss mån motstridiga) förväntningar som fanns hos de olika fokusgrupperna. Å ena sidan ville deltagarna att utformningen skulle grundas på principerna om allmängiltighet och inkludering, men å andra sidan såg de väldigt gärna att man visade upp det som särskiljer medlemsstaterna – oavsett om det handlar om fysiska tillgångar, kultur eller medverkan – om än inom gruppen av EU-länder.

Det var dock framför allt 6 teman som väckte en stark och omfattande respons bland deltagare av alla nationaliteter och åldersgrupper: **natur, monument och landmärken, porträtt, europeiska värderingar, forskning, framsteg och konst**. Natur och europeiska värderingar var teman som stack ut: de verkade båda ha ett mycket brett stöd och uppfattades dessutom som minst kontroversiella – detta förklarar också varför dessa teman verkade stärkas något efterhand som diskussionerna fortskred. Andra teman – t.ex. monument och landmärken, porträtt och historia – var också relativt populära, men bedömdes jämförelsevis vara mer riskfyllda och innebära större

utmaningar när det gäller att hitta motiv som skulle kunna väcka gensvar och acceptans i hela Europa.

Diskussionen om potentiella teman och, i ännu högre grad, tillhörande motiv, visade att det fanns **tydliga överlappningar mellan vissa teman**. Ibland påpekade deltagarna även själva att olika teman kunde kombineras vid utformningen av en och samma sedel. Exempelvis kunde natur kombineras med hållbarhet, porträtt med vetenskap och/eller historia, vetenskap med historia, konst med historia, konst med natur, europeiska värderingar med hållbarhet eller europeiska värderingar med språk.

Typiskt sett identifierade deltagarna flera olika motiv för vart och ett av sina favoritteman, även om de ibland uppgav att det inte var någon enkel uppgift, av de skäl som angetts ovan. En gemensam nämnare för de motiv som deltagarna föredrog var **skönhet eller storslagenhet** och **hänvisningar till Europas storhet** (sett till tillgångar eller medverkan) eller **kraft** (sett till värderingar och dynamik). För deltagarna var det också väldigt viktigt att motiven var **lätta att känna igen** – detta sågs nästan som en förutsättning för att deltagarna skulle kunna identifiera sig med sedlarna.

Vad gäller studiens andra syfte – att förstå synpunkter och preferenser i fråga om den andra Europaseriens **gemensamma designelement** – visade undersökningen tydligt att det fanns vissa element som deltagarna tydligt och konsekvent föredrog framför andra, vilket har beskrivits ovan. Undersökningen visade dock även något annat som var minst lika viktigt som dessa specifika insikter: hur deltagarna såg på gemensamma designelement mer generellt. Det var tydligt att de värdesatte element som de uppfattade som **lätta att känna igen, och relatera till** samt **funktionella** – kriterier som därför till viss del skulle kunna användas som parametrar för att fastställa framtida gemensamma designelement.

Rapportens uppbyggnad

Nästa avsnitt av denna rapport innehåller en mer ingående beskrivning av bakgrunden till undersökningen och den metod som har tillämpats. I avsnitt 2 behandlas deltagarnas allmänna tankar om vad det innebär att vara europé. I avsnitt 3 redogörs för deras minnesbilder och uppfattningar vad gäller den nuvarande serien eurosedlar och i avsnitt 4 beskrivs vilka teman och motiv de föredrar för framtida eurosedlar. I avsnitt 5 behandlas deltagarnas preferenser i fråga om gemensamma designelement, medan avsnitt 6 går in på annat som de tyckte var viktigt för utformningen av framtida sedlar. I avsnitt 7 återfinns huvudsakliga slutsatser av undersökningen. Ytterligare kompletterande information finns i bilagorna.